

Iacobi Menochij

lum fuisse absolutum. Quemadmodum sperat absolu-
ui Praes Menochius, pro summa singularique beni-
gnitate Regis Sacrae Maiestatis, Regum Clementissi-
mi, atque iustissimi.

S V M M A R I V M .

- 1 Iuri offerendi non esse locum cum quis ex secundo decreto possidet.
- 2 Ius offerendi post sententiam cessare, nisi sit reseruatum.
- 3 Ius offerendi non concedi sine hypotheca.
- 4 Ius offerendi, quod est reale, dari ratione hypothecae.
- 5 Ius offerendi non dari ei qui iura sua cessit.
- 6 Ius offerendi tolli transactione emologata.
- 7 Ius offerendi tolli dilata oblatione ultra annum.
- 8 Ius offerendi tolli ex presumptione dolii. nu. 9.
- 10 Petitionem non admitti eius rei, cuius quod contrarium effet petiturus.

Initium à Domino.

C O N S I L I V M M C L X X V .

Quod docte, & acutè respondit Illustris atq; præstantissimus Iure Consultus, ac audi-
tor meritisim Excellētissimæ Rotæ or-
dinaria Serenissimæ Reipublicæ Genuæ
D. Sebastianus Galeottus (quem honoris causa nomi-
ne) & mihi placet, atque probatur, nempè, Philippo
Pagnio iure permisum nō esse offerre dote D. Phi-
llippe olim D. Iuliani Pagnij vxori; vt ab ea auferat
bona iam ab arbitris post solutum matrimonium ei
pro dotis sua restitutio adiudicata, & insoluum da-
ta, ex secundo decreto.

Primò, quia quando bona translatæ sunt in credito-
rem per adjudicationem, ex secundo Iudicis decreto,
locus non est iuri offerendi, & quod alioqui competit
posteriori creditori non possidenti contra anteriorem
possessorem: sicuti post Specula: in tit. de primo, & fe-
cundo decreto. §. iuxta, versic. sed quid si ille redeat;
Alex. in l. si finita. §. Iulianus. col. pen. & vlt. ff. de dā-
no infecto, decidit Antonius Capicius in decif. 41.
num. 2. & num. 10. & idem scribunt Decius in con-
sil. 592. num. 2. 3. & Tiraquellus de retractu consang.
§. 8. glo. 7. num. 13. & 14. quū tradunt, quod post sen-
tentiam non est locus iuri offerendi, & nisi in ipsa sen-
tentia fuerit reseruatum. Hoc argumento vñs est in
claris his terminis Cephalus in consil. 298. num. 8. 10.
& 12. lib. 2.

3 Secundò accedit, quod ius offerendi & non con-
cedit creditori non habenti hypothecam contra ante-
riorem possidētem. I. cum sibi. §. 1. C. qui potio. in pi-
gno. habeantur. I. nulla. C. de solutio. & tradunt Feder.
de Senis in consil. 226. quæstio videtur, Baldus in con-
sil. 84. præmittendum est ad euidentiam. col. 1. versic.
restat ergo videre. lib. 3. Negusantius in tract. de pi-
gnotibus, in quinta parte principali. membro tertio.
nu. 6. Porro Pagnium actorem nullam habere in his
bonis hypothecam vel ex eo constat, quod ipse agit tā-
quām heres, & successor Iuliani eius patru olim ma-
riti Domina Philippa reæ conuentæ, cui si in huma-
nis effet, non competet hoc ius offerendi & quod est
ius reale competēt ratione hypothecæ. l. 1. C. si antiqu.
creditor: cū ipse Iulianus vendiderit dicta bona his
tertijs possessoribus, à quibus Domina Philippa au-
cauit: & illa in venditione dicitur ipse Iulianus cessi-
fe, & transtulisse in illos emptores omnia, & quæcum-
que iura sibi in eis competentia, & consequenter etiā
hypothecam. l. si res, quam Titio. ff. de euictio. & re-

spondit Castren. in cōs. 332. vñsa supra scripta narratio-
ne. col. 2. nu. 3. vers. nisi in instrumentis. lib. 2. Itaque
sicuti D. Philippus opponere posset cōtra dictum lu-
lianum eius maritum; quod non licet ei & offerre:
propterea quod cesset iura sua emporibus, iuxta la-
facta. §. hæres. ff. ad Trebel. vbi Bart. & reliqui, & de-
cidit Guido Papa in q. 530. & q. 566. sic quoque op-
poni potest exceptio hæc contra hunc Pagnium acto-
rem venientem ex persona dicti Iuliani. Et in claris his
terminis hoc argumentum deduxit, & perpendit Ce-
phalus in dicto consil. 298. nu. 4. lib. 2. & eo prius, & si
obscure satis Craueta in consil. 298. nu. 6. vers. videndu-
m est modū. & num. 7. & 8. lib. 2. qui. num. 9. 10. &
num. 14. visus est hæc tribus, & alijs argumentis con-
firmare.

Tertiò suffragatur, quod lato ipso laudo; ipsæ par-
tes, hoc est dicti Pagnius, & Philippa trægerunt lau-
dum ipsum emologando, & approbando; quo sit, vt
omnino cesset hoc ius & offerendi; vt in specie sic ar-
guit Craueta in dicto consil. 298. num. 12. vers. quartò
considero. & tanto magis, quod ambo iure iurado pro-
miserunt attendere, & obseruare, quod facere debent,
ne incident etiam in perjurium. I. si quis maior. C. de
transactio. vbi doctores omnes.

Quartò, vel ex eo exclusus est Pagnius ab hoc iu-
re & offerendi cū distulerit ultra annum, & multò
plus offerre, postquam D. Philippa fuit posita, & mis-
ta in possessionem horum bonorum insolutum dato-
rum. Ita in specie arguit Cephalus in dicto consil. 298.
nu. 16. ex sententia Negusantij in tract. de pignoribus.
in tertia parte principali, membro secundo nu. 8.

5 Quintò, & vltimò ne sit locus huic iuri & offerendi
suaderatio, & magna æquitas; ex eo ducta; quod, (vt
in facto præsupponitur dictus Pagnius distulit mul-
tos annos agere, & offerre, ex pectando eventum, an
cursu ipso temporis bona augerentur, vel minueren-
tur pretio; & cū vidisset tandem fuisse valde aucta
pretio; ea auferre à D. Philippo tentauit, oblata dote.
Id, quod æquati repugnat: quia si minui cognouis-
set, ea petere prætermisset. Ita in specie arguit Cra-
ueta in d. consil. 298. nu. 16. in fine. vers. considero nūc
aliud. & nu. 17. qui dixit, ex tā longo silentio argui-
dolum creditoris & offerentis. Id, quod multis simili-
bus comprobatur; & alios ego ipse in commentariis de
præsumptionibus lib. 2. præsumpt. 91. col. 1. & 2. Et
præterea accedit, quod admitti quis non debet ad pe-
tendum & id, cuius contrarium non esset petiturus. l.
penul. C. de solutio. & respondit Craue. in consil. 47.
nu. 7. Porro certum est, quod si Pagnius vidisset bona
hæc diminuta, vel in bonitate intrisica, vel in pretio,
ea non petijsset, nec dote obtulisset D. Philippæ. Nō
ergo conuenit, quod nunc hac in dolosa oblatione au-
diatur. Hæc paucula scribere placuit, vt doctissimi D.
Auditoris responsum comprobarem, &c.

S V M M A R I V M .

- 1 Statutum, ne quis exceat suam ciuitatem, valere.
- 2 Originarios, edicto reuocari posse ad habitandum.
- 3 Origine propria neminem eximi. nu. 4.
- 5 Domicilium originis esse immutabile.
- 6 Originarios ubique teneri ad onera personalia.
- 7 Curiales dici alio nomine Decuriones.
- 8 Curiales sumi tribus modis.
- 9 Aulicos dici eos qui & Curiales.
- 10 Legi Principis, in dubio, tanquam iuste parentum.
- 11 Ciuitates iustum esse repleri hominibus.
- 12 Statutum quod ciues habitent, esse publico bono utile.
- 13 Statutum ne alienentur bona in forenses, esse publico bo-
no utile.

Statuta,

Consilium MCLXXVI.

144

- 14 Statuta, & edicta quod subditū ciuitatem habitant, va-
lere.
- 15 Subditos non dici directo, qui subditū sunt feudatario.
- 16 Vasallum mei vasalli esse meum vasallum.
- 17 Vasallum teneri domino immediato. nu. 18. Fallit. nu. 20.
- 19 Vasallos, infedati teneri servire Pontifici.
- 20 Vasallos mediatos teneri Imperatori.
- 21 Vasallum immediato non teneri cum infesta signa patriæ
inferuntur.
- 22 Placentia & Parma ciues aliquos posse eximi oneribus
à summo Pontifice. Sed contra. nu. 23. & 24.
- 23 Pontificem maximum teneri reuocare concessionem ini-
stam. nu. 24.
- 25 Pontificem maximum non posse eximere infedatorum
subditos ab oneribus.

F A C T I S P E C I E S .

Serenissimus D. Dux Placentia, & Parma suo
edicto insit, graibus indicis pénis, sibi subdi-
tos tām mediatè, quām immediatè, ac vasal-
los, & feudatarios cuiuscunque qualitatib; & con-
ditionib; non audere, nec presumere habitare alio
in loco sue Celsitudini non subditio. Et quod habi-
tantes nuns extrā eius Dominium conferant se ad
habitandum in ipso Dominio, & ibi sustinendum
onera.

Dubitari contingit primò an iure valeat, obser-
variq; debeat, hoc editum à subditis, & vasallis
dicti Serenissimi D. Ducis.

Secundò admisso, quod prædictus D. Dux iure
potuit edere hoc editum aduersus suos subditos;
dubitatur, an eo ligentur etiam subditis, & vasallis
dicti, qui habitant in terris ecclesie, ut in prædi-
cium Sedis Apostolice cogantur reverti in Domi-
num dicti Serenissimi D. Ducis.

Initium à Domino.

C O N S I L I V M M C L X X V I .

De prima egregia proposita dubitatione re-
spondendum est permultis rationibus, ar-
gumentis, & Doctorum auctoritatibus,
prædictum editum iuri, & æquati con-
sentaneum obseruari debere à quibusque subditis Se-
renissimi D. Ducis.

Primo vrget non parūm responsum Scæuola in l.
vlt. ff. de decretis ab ordine facien. cuius verba hæ-
sunt. Municipal lege ita cautum erat. Si quis extra
collegium iudicio experiri voluerit, ipso collegio pro-
hibeatur, & soluat drachmas mille. Hæc Scæuola; qui
admittit, valere statutum, quod non possit quis exire
collegium, vt alio in loco agat. sic ergo valet & statutū,
ne quis suam exeat ciuitatem, & conferat se ad habi-
tandum alio in loco, sicuti in specie annotavit illo in
loco Bartholus, & responsum hoc Scæuola ad rem no-
stram singulare dixit Romanus in sing. 522. incipit.
Potest ne dominus; qui subiunxit, se ita aliquando de
iure respondisse, quemadmodum vere respondit in
consil. 59. col. 1. quod infra declarabimus.

Secundò confert constitutio Imp. Valentiniani,
& Valentini in l. 2. C. de officio Præfecti Vrbi, quæ his
verbis scripta est. Quod promulgatis sanctionibus sua
sinceritas rescriptum esse non nescit, etiam ex prece-
pto nostro competenter obseruet; Nec quasdam perso-

nas ex prouincia existimet aduocandas, nisi tantum-
modo suos officiales, & homines populares huius al-
mae vrbis seditioni obnoxios. Haec tenus Imperatores,
qui constituerunt, Præfectum & Vrbi iure posse reuocare
originarios in prouincia habitantes, vt ad vrbe
revertantur. Ita constitutionem hanc ad rem nostram
perpendit Romanus in dicto consil. 59. nu. 1. vers. hoc
etiam, &c. Hanc ego sententia vel ex eo primū col-
ligo, quod Imperatores mandarunt Præfecto vrbi, ne
quasdam, siveq; certas personas ex prouincia aduoca-
ret. Exceptis ergo certis illis personis aduocate potest
suos officiales, & homines populares seditionis. Et rur-
sus dum statuerunt iij Imperatores, Præfectum posse
aduocare officiales suos, facile intelligimus, & Serenissi-
mum D. D. Ducem posse aduocare suos vasallos, qui
proper feuda eis à sua Celsitudine concessa, officiales
iure appellati posse: cum & ipsi, ob id, quod in Cu-
ria Principis versantur, Curiales dicuntur, vt dicemus
infra in fine sexti argumenti.

Tertiò suffragatur constitutio Imp. Diocletiani,
& Maxim. in l. pen. C. de municip. & origina. lib. 10.
cuius verba adscripti. Origine & propria neminem
posse voluntate sua eximi, manifestum est. Hæc Impe-
ratores, qui dum statuerunt, neminem posse se exime-
re à loco originis, intellexerunt, originarios & ipsos co-
gi posse habitare in loco sua originis, & ibi onera su-
stinentur. Et hac constitutione adduci scribunt permulti-
ti, originis domiciliū & esse immutabile. Ita sane Bart.
in rubr. ff. soluto matrim. Socius senior in consil. 35.
col. 4. lib. 1. & in consil. 288. col. 3. & in con-
sil. 292. col. 2. lib. 2. Afflictus in decif. 384. nu. 2. Boë-
rius in q. 13. nu. 3. & Gramma. in voto. 10.

Quartò confert alia clarior constitutio Constantini
in l. vlt. C. eo. tit. de municip. & origina. lib. 10. scrip-
ta claris his verbis. Si quis cum ex maiore, vel ex minore
ciuitate originem ducit: candem euitare studens, ad
alienam se ciuitatem incolatus occasione contulerit, &
super hoc vel preces dare tentauerit, vel qualibet frau-
de niti, vt originem propriæ ciuitatis eludat: duarum
ciuitatum decurionatus onera sustineat, in vna volun-
tatis, & in vna originis gratia. Haec tenus Cōstantinus,
qui manifestè statuit, ciuem & originarium deferere
ita non posse sua originis ciuitatem, quin in ea susti-
neant onera personalia, inter quæ connumeratur & mu-
nus decurionarus, quod sustinere aliter non potest ip-
se Decurio, nisi in ipsa ciuitate sit, & habitet.

Quintò huc facit alia constitutio Imp. Diocletia.
& Maximia, in l. priuilegio. C. de incolis lib. 10. quæ
ita se habet. Priuilegio speciali ciuitatis non interne-
niente: tamen originis ratione, ac domiciliū voluntate,
ad munera ciuitalia quæcumque vocari certissimum est.
Haec tenus Imperatores, qui idē statuerunt quod Con-
stantinus mox supra commemoratus. Et dum admittunt iij Imperatores, priuilegia concedi posse cui origini-
ario, ne onera ciuitatis sustineat, manifestè significa-
runt, ius commune esse in contrarium.

Sextò hanc quoque sententiam probat alia consti-
tutio Archadij, & Honorij in l. vnica. C. si curialis re-
licta ciuit. lib. 10. quæ ita legitur. Curiales omnes iube-
mus in terminacione moneri, ne ciuitates fugiant, aut
deserantur habendi causa: fundum, quem ciuitati
pratulerint, scientes Fisco esse sociandum: eoq; rure se
esse carituros, cuius causa impios se, patriam vitando
demonstrauerint. Hæc Imperatores, qui statuerunt,
Curiales nequidem rura inhabitare debere: sed in ciui-
tate esse, & habitare oportere. Sunt & curiales propriæ,
qui alio nomine Decuriones appellantur; sicuti pro-
bat. I. si quis curialis. C. de episcop. & cler. vbi qui curia-
lis, idem postea Decurio nominatur. Idē habetur in l.
prima, iuxta l. 3. C. de prædijs curial. lib. 10. qua in l. 3.
Lucas

Iacobi Menochij

8 Lucas de Pennas in initio docuit, Curiales sumi tribus modis, primo largè pro quocumque, qui in curia officium, vel honestum, vel in honestum peragit, & aulicos † etiā perulgatum nomine appellatix dicit Celsius Rhodig, in lib. 12. lectio. antiqua. cap. 5. dūm de his Curialibus agit. Secundò strictè pro Decurionibus. Tertio strictius, qui erant officiales in causa sanguinis, à cruce dicti. Quemadmodū itaque curiales, seu decuriones iure cogi possunt habitare in ciuitate, & non ruri, ut Ciuitatis munera sustineant, sic & subditi Dominio Serenissimi D. Ducis compelli possunt in ipso Dominio, & non extra habitare, vt onera domini subeant, vñ cum alijs subditis habitantibus. Id, quod sentiret Ioannes de Platea in hac ipsa. l. vñica. nu. 1. in fine, qui nu. 2. post Accursum subiungit, impium esse ciuum, qui patria deserit, & ei opē non fert.

Septimo vel ea ratione, & argumēto comprobatur hæc sententia, quod Principi, & Domino parendum est. cap. 2. de maio. & obed. vbi Abbas, Felinus, & reliqui. Et multis egregiis exemplis, & Doctorum traditionibus comprobauit in lib. 2. de arbitriarijs iudicium. casu 365. Quod procedit non solū in quod appareat, legem † ab ipso Principe latam esse iustum: sed etiam quando dubium est, an iusta sit, vel iniusta. cap. qui culpatur. 23. q. 1. & cap. ad aures. de tempore. ordina. Et scribunt Roma. in consil. 59. num. 1. in fine. Atqui hoc Serenissimi Domini Ducis editum, & lex, non solū iustitiam, sed & æquitatem continet. Ergo editū hoc obseruari debet. Illa minor argumenti propositio probatur; quia iustum est, quod ciuitates, & oppida repleant hominibus. l. cū ratio. §. Sed & Diuus Adrianus. ff. de bonis damna: & conferunt. l. 1. ff. soluto matrimonii. l. 1. ff. de iure dotium, & l. penult. C. de in dicta uid. toll. & in specie Rom. in dicto consil. 59. num. 1. & Romani immemor idem respondit Rubeus in cōf. 9. 12. nu. 5. cū dixit † statutum Ciuitatis Alexandriæ, q̄ ciues teneantur inhabitate ciuitatem, censeri editum fauore publico, ut ciuitas populariter reddatur. Et de simili statuto idem consuluit Socinus sen. in consil. 129. col. pen. vers. vltimō ostenditur. lib. 1. & eadem ratione respondit idem Socinus (est, vt verius dicam, Maria. Socinus senior) in consil. 35. num. 4. eo. lib. 1. valere statutum, quod mulier non nubat exterio. Est etiā hoc Serenissimi D. Ducis editum æquitati consentaneum. Est enim æquum, ut subdit possidentes immobilia in Dominio Suæ Celsitudinis in eo habitent, ibi: redditus suos impendant, & onera vñā simul cum alijs subditis sustineant: non autem commorētur extra ipsum Dominium, vbi suis redditibus prospicit exteris, patriæ, & Principi suo noceant. Ita dicimus valere illud statutum, & æquitati esse consentaneum; quo caueretur, quod ciues, & subdit alienare non possint immobilia forensibus, & exteris; ne aliqui exteri fruantur bonis illis, ciues vero, & subdit ferant onera. Ita sanè scribunt Ripa in l. filius fam. §. diui. nu. 80. ff. de leg. 1. Alciatus in resp. 53. nu. 14. secundum impressionem antiquam Lugdunensem. Cephalus in consil. 246. numero 38. lib. 2. & Decianus in consil. 33. nu. 2. lib. 1.

Ostatò, & vltimō mouet me auctoritas multorum, qui in specie affirmarunt, valere statuta † & edicta, quibus compelluntur ciues, & subdit habitare in ciuitate, & dominio, quibus subsunt. Ita sanè Bart. in d. 1. vlt. ff. de decretis ab ordine facien. Roman. in dicto sing. 522. quem fecutus est Cacialupus in l. omnes populi. nu. 103. ff. de iustitia, & iure. Et in specie magis respondit idem Roman. in consil. 59. col. 1. Pandulfum dominum Ciuitatis Fani, suo edicto præcipere, atque mandare potuisse, Ciuibus originarijs Fani habitantibus extra ipsam Ciuitatem, & eius Comitatum, vt intra certum tempus reuerterentur ad habitandum, in

dicta Ciuitate, vel eius Comitatu. Quod sanè responsum optimè casui nostro adaptatur: cū & Ciuitas, cuius erat Dominus dictus Pandulfus, esset ni fallor, sub dominio directo Sedi Apostolica, quæ & nostra hac ætate directum, ac vtile obtinet.

Secunda est dubitatio, admitto, quod præfatus Serenissimus D. Dux Placentia, & Parmæ, iure potuerit aduersus suos ipsos subditos, & vasallos edere hoc editum, an illud obliget etiam dictos subditos, & vasallos habitantes in terris Ecclesiæ, vt cogantur reuerti in Dominio dicti Serenissimi D. Ducis? Et quidē dicendum, & respondendum est, editum hoc iure ligare etiam subditos, & vasallos ipsius D. Ducis habitantes in terris Ecclesiæ. Hæc veritas facilè satis demonstratur, distingendo duos casus, sicuti sunt & duas subditorum, vt mox dicemus, species.

Primus itaque est casus respectu illorum subditorum dicti D. Ducis, qui nullum feudum, seu subfeudum ab eo recognoscit, sed Suæ Celsitudini sunt subditi solum causa sua originis, & possessionis bonorum allodialium, quorum dominium habent in terris, & statu ipsius D. Ducis. De his nulla esse potest controversia, quia teneantur parere editio, & reuerti ad habitandum in dominio, & terris D. Ducis etiā nunc habitant in statu Ecclesiastico: cū hoc casu nullo modo dicantur, ij † subdit Sedi Apostolica, licet Domina sit directi dominij dictarum Ciuitatum Parmæ, & Placentia. Sic sanè scribunt Bar. in l. Claudiu in fine. ff. qui potio. in pign. hab. & in l. de accessionibus. ff. de diuersis & tempore. prescript. Decius in l. Cöslig. §. Socij mei socij. nu. 1. ff. de reg. iur. & ibidem Cagnolus. nu. 2. Afflictus in cap. Imperiale. §. illud. nu. 2. vers. secundo modo solue. de prohib. feudi alieni. per Frider. Schraderus in tract. de feudis. in octaua parte. cap. 2. nu. 25. qui testatur, hanc esse receptam opinionem.

Secundus est casus respectu illorum subditorum, qui subdita recognoscunt, ab ipso Serenissimo D. Duce. Hic casus aliquam habet dubitationem: cū interpres aliqui in ea sint opinione, quod vasallus mei vasalli dicatur vasallus meus; Et ita mihi inservire debeat, sicuti & ipsi meo vasallo. Qua quidem in opinione sunt nonnulli relati à Decio, & alijs, quos statim commemorabo.

Ceterum contraria sententia, quod scilicet vasallus mei † vasallus, non sit propriè vasallus meus, sed ipsius mei vasallus, & ei, & non mihi inservire debere: atque ita dominus immediatus est propriè dominus, nō autem mediatus. cap. Imperiale. §. illud. de prohib. feu di aliena. per Feder. vbi Rouinand. nu. 7. Bald. nu. 20. Ifernæ nu. 62. Afflictus. nu. 2. Præpositus. nu. 2. Socius sen. in consil. 66. nu. 4. lib. 3. Brunus in consil. 32. nu. 4. Curtius sen. in tract. feudorum in quarta parte. nu. 89. & veriore, ac magis receptam dixit Schraderus, in tract. de Feudis in 6. parte. cap. 6. nu. 59. & idem ego ipse scripsi in Commentariis de presumptionibus. lib. 3. presumpt. 102. nu. 6. Et hinc sequitur, vt iā attigit, quod † vasallus iste tenetur ipsi domino immediato, non autem mediato inservire. Ita sanè Jacobus Bellensis, & Ifernæ in cap. 1. §. vlt. de controvrsiis. inuestit. ille in fine, iste. nu. 16. & ibidem Martinus Laudensis. nu. 1. & Præpos. nu. 2. Iason in cap. 1. num. 32. de ijs, qui feudum dare possunt, Afflictus in dicto cap. Imperiale. §. illud. nu. 2. de prohib. feudi aliena. per Feder. & in cap. 1. §. vt autem æquitas de allodijs, Jacobinus in inuestitura Feudali. in verba. Ita etiam, quod ipsi vasallus, nu. 6. Curtius junior in tract. feudorum, in quinta parte. nu. 88. & 89. Ioannes Scarampus inter consilia Bruni in consil. 108. nu. 21. Cagnolus in l. consilij. §. socij mei. num. 3. & 4. ff. de reg. iuris. Pistor in lib. 2. Quæstionum in secunda parte. q. 45. num. 19. & ege-

giæ

Consilium MCLXXVI.

145

& importunitatem ciuium reuocatorum ad habitandum in terris Serenissimi D. Dux, eos retinet in terris ecclesiæ, concessionem hæc reuocare debet, vt declarat idem Abbas in d. c. peruenit. nu. 16. in fine. Quod si concessio † est facta motu proprio ipsius Pontificis, si vt creditur, non parum detrimenti est ipsi. D. Dux reuocanda pariter est ab eodē Summo Pontefice, pro sua benignitate, vt tradit Imola in l. ab omnibus. in fine principij. ff. de leg. 1. & sequitur Iason in l. auus. ff. de pacis. Et Abbas, ac Imola traditiones probarunt. Barbatia in consil. 13. col. 1. & 2. lib. 2. Ruynus in consil. 125. nu. 4. & 5. lib. 4. & Federicus Scotus in consil. 1. num. 42. 43. 44. & num. 45. lib. 1. tomo primo.

S V M M A R I V M.

- 1 Prædicti, siue dicti, dictionem, esse restrictiuam.
- 2 Successores propriè dici sanguinis.
- 3 Descendentes propriè dici à testatore.
- 4 Hereditis nomine venire id quod etiam successoris.
- 5 Familia siue generis sui, appellatione in testamento intelligi de descendentiis à testa tote.
- 6 Familia eius, (cum isto scilicet pronomine eius) intelligi de familia sola loquentis.
- 7 Familiam vocando testatorem, vt in ea bona conseruentur, vocasse solum suam.
- 8 Agnationi siue relictum, idem esse ac descendantibus à testatore.
- 9 Descendentum ex sua familia vocationem esse effectiue, non contentiue accipiendo.
- 10 Familia siue relictum recte, siue transuersali, intelligi de transuersalibus inter se, à testatore tamen descendantibus.
- 11 Agnatorum inclusione, excludi sieminas in statuto, & testamento. num. 12.
- 12 Masculorum inclusione in testamento, excludi sieminas.
- 13 Masculos ex feminâ dici de generatione aui materni, non autem paterni.
- 14 Fideicommissarios teneri probare bona fuisse in bonis.
- 15 Emptum ex pecunia non hereditaria, non dici hereditarium.
- 16 Pecuniam non succedere in locum hereditatis, quam non constat esse hereditatis.
- 17 Emptum ex pecunia hereditatis, sed nomine ementis, non dici hereditatis.
- 18 Placentia, & Parmæ, potest eximere aliquos ciues di ciuitatum, ne ferant onera ciuibus illis imposta, sicuti ex sententia Abbatis, in cap. accedentes. nu. 6. & in cap. peruenit. n. 16. & 17. de immunita. eccl. responderunt Ripa, in lib. 2. responsorum. c. 7. nu. 11. & Natta in consil. 487. nu. 28. & 29. Ergo pari modo ipse Pont. Max. eximere potest aliquos ciues, ne habitent in dictis ciuitatibus, & earum territorijs: sed se se conferant ad habitandum in terris immediatè subiectis Sedi Apostolica, & multò magis, quod illi, qui nunc in eis habitant, ab eis auocari non possint à prædicto Serenissimo Dom. Duce.
- 19 Respondetur, Ripa, & Natta opinionē † iure non probari, q̄ sciā, nec ad rem facit traditio Abbatis Paron. in c. accedentes. nu. 6. de prescript. & in ca. peruenit. nu. 16. & 17. de immunita. eccl. cū loquatur Abbas, quando dñs immediatus ciuitatis, eximit aliquos ciues ab oneribus ciuitatis. Diuersum est in casu nostro, & diuersa est ratio: cū nos loquamur, quando supremus dñs vult grauare vasallos sui vasall, qui cum nil habeant ab ipso supremo dño, dici nō possunt eius subditi † immediati, vt diximus supra. Præterea, & secundò r̄detur, q̄ si sumus Pontifex ad instatiam,

Liber Duodecimus.

D. Om. Alexander de Medicis Florentinus condidit testamentum, in quo inter alia disponuit in hec verba. Item lascio, & ordino, che pagato, che farà, chi fosse creditore di detta ragione, & adempito quel tanto, che si ordina, & si contiene nel presente testamento de primi danari, secondo, che giornalmente se ritroueranno, si comperi sino in ducati quattro mila di credito di Monte della fede di Roma in nome di tutti li suoi here-

Bb di